



R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Clausula indecima.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

cies unum cum tota multitudine, quæ tota dicitur moraliter præfens illi Altari, sicuti etiam præfens *ibidem* diceretur, ad satisfaciendum præcepto de assuetudine sacri die festivo.

17. Quod fratre, seu Altaria in prospectu tuo non sint, non sufficit inde orare (quicquid dicat esse probabile quod scilicet sufficiat, Galleg. loc. cit. dub. 77.) quia tunc non esset Altaribus moraliter præfens, ita Trull. l. c.

18. Quod certe idem esset, si vacua Ecclesia tu visitares Altaria, quæ non videas, quia v.g. sint in Capellis intro sita, quare tunc non sufficeret ea, modo dicto, visitare, quia iis non es moraliter præfens, ut non sufficeret ad assistendum sacro pro obligatione præcepti. Lege l. 3. nost. Dec. c. 2. §. 1. n. 11.

Imò idem dicendum est, si vacua magna Ecclesia, v. g. S. Petri Romæ, tu orares ad Altare, quod sit in tuo prospectu, sed notabiliter longe distanti. Quis enim tunc diceret hominem in janua dictæ vacuæ Ecclesiæ consistentem esse Altari maximo moraliter præfentem?

Non ita si est plena Fidelium orantium, quia, tunc omnes faciunt unum moraliter, ut dictum est.

§. II. Devote visitaverint.

1. Devote inquit, quare licet in aliis dispositionibus, ubi non ponitur hæc vox (Devote) visitatio Altaris venialiter peccaminosa, v. g. cum vana gloria, vel ex vana gloria sufficeret ad ponendam visitationem requisitam in illis dispositionibus, de quo tamen est controversia inter doctores, quæ lege apud Bellar. l. 1. de ind. t. 3. §. 2. potest tamen in casu nostro, saltem longe tutius, debet esse, sine ullo peccato visitare, visitare enim Altare cum inani gloria, vel cum immodestia, vel confabulando, vel ad finem aliquem, quamvis venialiter non bonum, devote certe visitare non est.

2. Præterea, quia Pontifex dicit, *Sumentes Bullam visitaverint*, ideo hæc visitatio non potest exhiberi per alium, est enim opus inunctum personæ.

3. Et duo quidem debet præstare Fidelis in hac visitatione. Primo, habere intentionem saltem virtutalem visitandi: ob finem à Pontifice requisitum. Secundo debet orare pro rebus ab eodem præceptis atque præscriptis, n. mpe pro Unione & Victoria prædictis, sufficere autem si oret pro intentione Pontificis, mihi certum est, id enim jam est orare pro prædictis, Satis item esse orationem mentalem, diximus in simili supra c. §. licet addam (ut advertit Gall. l. c. d. 81.) tutius esse si addatur aliqua vocalis oratio.

4. Si brevis, seu exigua sit oratio, te diminutam, & orationi proportionatam indulgentiam lucrari, putat idem Gall. c. 7. d. 61. in simili citatque pro se Nisium. Profecto tutius erit, notabilem orationem fundere, ad minus quinque Pater, & Ave, verum qui recitaret tantummodo unum Pater, & Ave, non condemnare, quia jam ponit quod Pontifex præscribit, puta visitationem Altaris cum precibus. E ita tenet Cast. de Bull. p. 5. n. 3. docens sufficere Orationem minimam.

§. III. An pluries possint hæc Indulgentia stationum acquiri, repetendo visitationes, & preces.

1. Possit, sustinet Trull. §. 7. cit. d. d. 3. n. 2. & probabile putat Gal. c. d. 8. citans S. Ant. Palud. Cord. Nav. quia quando Pontifex absolute & sine restrictione indulgentiam concedit facienti opus aliquod, potest ea toties acquiri, quoties opus illud repetitur. Accedit privilegium indulgentiæ, cum non sit in ullius præjudicium ample esse interpretandum.

2. Sed profecto ipsa Fidelium praxis, qua semel sumpta indulgentia uni diei addita, non solent eodem die iterum eandem sumere, ostendit, intentionem Pontificis, non esse, ejusmodi iteratam acquisitionem concedere. Non ita, si Indulgentia ad dicta tempore nequaquam sit, quales sunt indulgentiæ affixæ sacris numismatibus, tunc

Par. III.

enim ipsi iidem Fideles pluries opera inuncta repetunt, quo pluries illas indulgentias acquirant, ut in simili habent S. Thomas, in add. ad 3. p. q. 25. a. 1. ad 4. & Ludovic. à Cruce d. 1. de bull. c. 8. d. 1. §. n. 10. cum aliis. Ratio autem disparitatis est illa, quia quando addita uni tempore est indulgentia, pro una vice, in eo tempore concessa videtur, at quando nulli tempore est addita, non videtur determinata ad vicem unam.

3. Confirmatur, quia hic non acquiruntur nisi indulgentiæ Stationum Romæ, quæ sunt, durante uno tantum die Ecclesiastico, idest à primis Vesperis usque ad Occasum diei sequentis. At certe determinatio temporis, tam brevis ostendit (ut ex Suatio notat Castrop. de Bull. n. 5. n. 11.) intentionem Pontificis esse, ut singulis diebus una vice acquirantur, sive de die, sive de nocte exhibeatur visitatio, altero nimirum dante locum alteri ex multis illuc confluentibus.

§. IV. An hæc Indulgentia Stationum applicari valeant pro defunctis.

1. Possit hæc Stationum Indulgentias applicari pro fidelibus defunctis ex vi bullæ, nimis est certum, quia id nimis manifeste conceditur in tenore Bullæ dummodo ipsi iidem fideles Stationes dictas visitent ex intentione pro defunctis.

2. Hoc autem non intelligitur, quasi tu, qui Bullam sumis stationes seu Ecclesias, vel Altaria visitas, concedas ipse indulgentias defuncto, quia Fidelis homo potest quidem suum bonum opus alteri concedere, quoad satisfactionem, & impetrationem, nullo tamen modo indulgentias; si quidem indulgentia est applicatio Theauri Ecclesiæ, cujus distributio uni Summo Pontifici convenit, sed intelligitur ipse Summus Pontifex (posita, tanquam conditione, tua voluntate, cum operibus requisitis) concedere defuncto indulgentiam.

3. Atque hinc sequitur, licet dum quis est in statu peccati mortalis nihil possit satisfacere, vel impetrare pro aliis, sicuti non potest pro se, quia est Dei inimicus valde tamen probabiliter potest per Indulgentiarum satisfactionem defunctis prodere. Et Cast. de bull. p. 12. quidem vocat communem sententiam, fructuose applicari indulgentiam defunctis ab eo, qui est in statu peccati mortalis; ut etiam satisfactionem Missæ. Ratio autem ducitur ex prædictis, quia nimirum homo dumtaxat ponit condiciones requisitas à Pontifice, & à Christo Domino, at Pontifex, & Christus Dominus est deinde, qui impetit defuncto indulgentiarum & sacrificii fructum. Lege D. T. l. 4. sent. dist. 20. artic. 5. §. 3. seu in add. ad 3. p. q. 27. art. 3.

4. Atque etiam inde fit, ut nisi Pontifex dicat, se indulgentiam ita Fidelibus concedere, ut possit ea applicari pro defunctis, non poterunt Fideles applicare, quia cum ille, qui vere dat defuncto indulgentiam, sit ipse Pontifex, si is non dicat, concessam indulgentiam posse pro defunctis applicari, nihil, quoad eam conducet sola Fidelium applicatio.

CLAVSVLA.

Item quo omnes, & singuli prædicti purius ad Deum preces effundere, & efficacius divinum auxilium implorare possint conceditur, ut possint eligere quemcumque Presbyterum secularem, vel regularem ex approbatis ab ordinario, & ab eo quoruncunque peccatorum, etiam censurarum, etiam Sedi Apostolica & in Bulla Cane Domini reservatorum, & reservatarum plenariam indulgentiam & remissionem semel in vita, & semel in articulo mortis. Aliorum vero Sedi Apostolica non reservatorum aut reservatarum toties, quoties confitebuntur, Absolutionem & remissionem, mediante salutari penitentia, secundum culpam indulgentiam obtinere: dummodo ubi necessaria erit, per ipsos, vel, dato impedimento per Heredes, aut alios satisfactio fiat.

Q 9 3 Not

Notâ Gregorium XIII. concessisse, ut Privilegiis, in hac clausula contentis possit quis iterum cum secunda Bulla frui, sed non tertio, ut infra distinctius explicabimus.

Porto clausula hæc duo continet privilegia, quæ sunt quintum, & Sextum in ordine, de quibus sigillatim sua propria Capitula jam instituo.

CAPVT XI.

Quintum Bullæ Privilegium circa Absolutionem à reservatis.

1. **Q**ui Bullam Cruciatæ sumpserit potest, durante anno, eligere Confessarium, ex approbatis ab Ordinario, per quem Confessarium absolvi possit pro foro interno ab omnibus casibus, & censuris, satisfacta parte, & quidem, toties quoties à reservatis Episcopis, à reservatis autem Pontifici (excepta semper hæresi) semel in vita & semel in periculo mortis; atque ab iisdem Pontificiis iterum, si secundam bullam sumpserint; non vero tertio, si tertiam modo, quando delicta sunt deducta ad forum contentiosum, cautiones mox dicendæ §. 6. adhibeantur.

Hoc privilegium quod sanè magnum est explicui quidem §. 5. pen. §. 4. n. 11. & Trull. de cas. re. c. 12. §. 9. Sed nunc in proprio loco per partes suas sic explicamus, seu iterum repandimus.

§. I. Explicatur illud ex approbatis ab Ordinario.

1. **S**i in Bulla aliqua, vel rescripto quocunque ut certe in Iuliano sæpe vidimus, dicitur, posse Fidelem, cui sit concessio absolvi seu dispensari à quocunque Confessario, sed addatur (approbato ab ordinario loci) non est mihi dubium requiri approbationem Episcopi, seu ordinarii illius diocesis, quamvis non tuæ, ubi sit confessio, nisi forte limitetur, hoc vel simili modo (à tuo Ordinario, vel ab Ordinario tui loci), tum enim servanda esset limitatio.

2. Dubium ergo solum est, quando absolute dicitur approbato ab Ordinario, ut certe dicitur in Bulla Cruciatæ, de qua noster præfens est sensus. Nam cum sic non appareat, à quo ordinario procedere debeat approbatio, querendum est, quisnam Ordinarius per hæc verba designetur.

3. Pugnant loquendo de dicta Bulla paribus armis utrinque doctores. Non pauci aiunt, sufficere, si in Sacerdote ad sit approbatio cuiuscunque Ordinarii, siue loci, siue ipsius Confessarii, siue Penitentis legitime collata, etiam si dictus Sacerdos alio suum domicilium transferat, & ex illius v. g. huc accedat, modo ipsi approbatio nondum spiraverit; nam si spigavit, dicam mox.

Ratio potissima huius sententiæ est; quia nihil amplius requirunt illa Bullæ Cruciatæ verba, Ex approbatis ab Ordinario, dum aliud non addunt. Ita tenet Henriquez Valer. Tho. Hurtad. Tho. Sanch. Diana, alique quos ego citò Lib. 6. de Penit. c. 5. §. 4. n. 15.

Semper autem notetur illud (legitime) in hac sententiâ, id quod explicatius intelliges ex sequenti decisione.

Ordinarius v. g. Messanensis potestne valide approbare Sacerdotem siue commorantem in alia diocesi v. g. Panormi, adhuc, ut sit eligibilis per Bullam Cruciatæ à Civibus Panormitanis, uti etiam, ut sit eligibilis à quibuscunque aliis Christi Fidelibus?

4. Ita nonnulli putant, quia hic jam erit Sacerdos approbatus ab Ordinario, id quod solum requirit Bulla, esto ille qui approbat, non sit ordinarius loci, nec Penitentis nec Confessarii.

5. Verum id nulla ratione sustinendum est. Nam Tridentinum & Bulla & Rescripta, quando requirunt approbationem ordinarii, loquuntur de approbatione, quæ legitime, & secundum iura conferatur? At secundum quam lege ordinarius Messanensis potest Sacer-

doto diocesis alienæ concedere approbationem, solum ut sit ab omnibus eligibilis per Bullam? hoc v. re. non est facultatem, ut possit per Bullam eligi, quod est tantum Episcopi potestatem. Approbet ergo huiusmodi Episcopus dictum sacerdotem ad excipiendas confessiones omnium diocesis Messanensis, quod iure posse ab ipso fieri, non dubitamus, quia potest pro suis ovibus undecunque convocare Confessarios; siquidem tunc, quia ipsiusmodi sacerdos legitime erit approbatus ad confessiones, erit ab omnibus per Bullam.

6. Iam vero plures negant, sufficere unam approbationem, quamvis legitimam cuiuscunque Ordinarii, ut quis per Bullam eligi in confessarium queat. Ita Sanch. Vasq. Delugo, Laym. alique ibid. à me citati.

Ratio huius secundæ sententiæ potissima hæc est; Summus Pontifex in hac Bulla Cruciatæ, dum potest Confessarium approbatum, proficitur, velle se confirmare dispositioni Concilii Trid. Sed Tridentinum requirit approbationem Episcoporum in singulis diocesis, ut nos diximus l. de pen. c. 5. ergo etiam causam requirit in Bulla Pontifex.

7. Huic tamen rationi sic respondere possit Prima sententia. Pontifex in Bulla Cruciatæ dum potest Confessarium approbatum, proficitur se confirmare cum dispositione Tridentini in substantia approbationis; ut scilicet Confessarius sit legitime approbatus, conceditur. In aliis, & præsertim in multiplici approbatione negatur.

Neque gratis id negatur: Quando enim Pontifex in dandis similibus Privilegiis vult, in multiplici approbatione se conformem reddere dispositioni Tridentini, id explicite facit, apponendo illud ab ordinario loci, vel quid simile: ergo, cum in Bulla non sic se explicet, erit in approbatione illa multiplici conformem se reddere Trid. non intendit.

8. His ita explicatis pronuntio nihilominus, utramque sententiam esse probabilem.

9. Si quis quærat. Secundam sententiam sequentes, cuius Episcopi approbationem requirunt?

Respondet, Varii varios. Vasq. alique citati à Bollo, de Iul. sect. 3. c. 2. n. 209. requirunt approbationem Episcopi loci, in quo sit concessio: Laym. alique apud Auer, §. 16. de pen. n. 29. Approbationem Episcopi Penitentis, illius scilicet, qui debet absolutionem recipere. Sanch. cum Delugo, Sanch. l. 3. mair. d. 26. n. 2. requirunt approbationem Episcopi Sacerdotis, puta illius, qui excommunicatus est confessionem atque absolutionem collaturus.

An sufficiat pro Bulla Approbatio qua cessavit.

10. An confessarius, cui legitime spiravit, vel à quo legitime revocata est approbatio, possit eligi per Bullam? Idem queritur de Parocho, à quo forte ablata est Parochia.

11. Respondet negativè cum Cast. de bull. p. 8. §. 1. n. 5. solum enim est eligibilis pro eo tempore, quo durat approbatio. Ratio est, quia privilegium Bullæ concedit, eligi posse sacerdotem approbatum; & sensus videtur esse, ut sit actu approbatus. Atqui is, cui illa cessavit, non dicitur amplius actu approbatus, sicuti excommunicatus, qui est jam absolutus, non dicitur amplius excommunicatus. Adde inconveniens, quod mox dicam n. 15.

12. Illud ergo Approbatus non est participium præteriti temporis quasi, qui fuit approbatus, sed est nomen concretum, quod requirit formam approbationis actu moraliter adesse, hoc est, eam non fu se revocaram.

13. Aliqui cum Acosta, & ex parte Rodr. Apud Cast. l. 1. c. 8. & Marco Serio in bull. Cruc. hic, in Bullam Cruciatæ dicente id esse probabile, concedunt, contententes se, si dicere fuisset semel approbatus, quamvis fuerit pro tempore approbatus, quo elapso, non fuit ex legitima causa reprobatum, quam sententiam refert, & non recipit Cast.